

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 64

Vydána dne 31. října 1960

Cena 40 haléřů

OBSAH:

154. Vládní vyhláška o podnikových fondech pracujících

154

VLÁDNÍ VYHLÁŠKA

ze dne 7. října 1960

o podnikových fondech pracujících

Vláda Československé socialistické republiky stanoví:

§ 1

Úvodní ustanovení

Úspěchy dosažené v našem národním hospodářství umožňují vytyčit další velké úkoly v hospodářském a kulturním rozvoji pro dovršení socialistické výstavby a vytvoření materiálně technické základny pro budoucí postupný přechod ke komunismu. Základem pro další rychlý rozvoj výrobních sil, pro další prohlubování socialistických výrobních vztahů, jakož i pro zvyšování životní úrovně lidu je stále širší účast všech pracujících na rozvoji výroby, na jejím řízení a kontrole a na správě státu směrem k budoucí komunistické samosprávě při současném posilování demokratického centralismu. V souvislosti s tím se zvyšuje úloha společenských organizací, zejména Revolučního odborového hnutí.

Významným úkolem Revolučního odborového hnutí je soustavně vytvářet podmínky pro rozvoj a plně využití iniciativy pracujících a pro stále rozšiřování jejich účasti na řízení, jakož i pečovat o neustálý růst hmotné i kulturní úrovně pracujících.

Účinným prostředkem při rozvíjení tvůrčí aktivity pracujících a při zajišťování jejich aktivní účasti na řízení jsou podnikové fondy pracujících. Podnikové fondy pracujících podněcují hmotný zájem všech pracujících na nejlépeším plnění úkolů podniků a přispívají k rozvoji socialistického souřazení. Tyto fondy se stávají účinným zdrojem společenské spotřeby. Proto se dále zvyšuje úloha odborových organizací při hospodaření s prostředky těchto fondů. Velký význam podnikových fondů

pracujících vyžaduje, aby byly jednotně upraveny ve všech podnicích.

§ 2

Zřizování podnikových fondů pracujících

(¹) Podnikové fondy pracujících (dále jen „fondy“) mohou být zřizovány v národních podnicích, sdruženích a v ostatních hospodářských organizacích státního socialistického sektoru (dále jen „podniky“).

(²) Fondy zřizuje věcně příslušný ministr nebo vedoucí ústředního úřadu (dále jen „ministr“) v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu. Fondy v podnicích řízených národními výbory zřizuje rada krajského národního výboru v dohodě s krajskou odborovou radou a po vyjádření krajského výboru příslušného odborového svazu.

(³) V mimořádných přípádech může ministr a u podniků řízených národním výborem rada krajského národního výboru zřídit fond i v útvaru podniku, a to způsobem uvedeným v odstavci 2.

(⁴) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí obdobně o zrušování fondů.

§ 3

Zdroje podnikových fondů pracujících

(¹) Zdrojem fondů jsou prostředky vytvořené úspěšným hospodařením podniků, plynoucí z neustále se rozvíjející výroby na základě nejmodernější techniky při rovnoměrném plnění stanovených plánů a při zajištění stále rostoucí kvality a technické úrovně výrobků a snižujících se nákladech na jejich výrobu. Výjimečně je zdrojem fondu státní rozpočet.

(²) Ministr financí může stanovit další zdroje fondů.

Podíly podnikovým fondům pracujících

§ 4

(¹) Podnik, v němž je zavedena obecná úprava finančního hospodaření,^{*} obdrží čtvrtletně pro fond podíl ve výši 0,4 % svého úhrnného mzdového fondu plánovaného na příslušné čtvrtletí; totéž platí o podniku, v němž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření^{**} i normativy osobní hmotné zainteresovanosti (prémiový fond). Podnik, v němž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření bez normativů osobní hmotné zainteresovanosti (bez prémiového fondu), obdrží čtvrtletně podíl ve výši 0,8 % uvedeného mzdového fondu.

(²) Podmínkou pro poskytnutí podílu je, že podnik v příslušném čtvrtletí splnil plán odbytu, plán zisku a ostatní čtvrtletní ukazatele, které předem stanoví ministr. Jako ukazatele stanoví ministr především kvalitativní ukazatele, a to podle místních poměrů a potřeb.

(³) Místo splnění plánu odbytu se vyžaduje splnění plánu výkonů u těch podniků, které neplánují odbyt.

Místo splnění plánu zisku se vyžaduje

- a) u podniků, které mají pro tvorbu prémiového fondu stanoveny jiné ukazatele, jejich splnění,
- b) u podniků, v nichž je zaveden jiný způsob zainteresování než podílem z přírůstku zisku nebo ze zisku,^{**} splnění stanovených ukazatelů,
- c) u podniku s plánovanou ztrátou splnění podmínky, že podnik relativně nepřekročí plánovanou ztrátu.

(⁴) Při posuzování, zda podnik splnil plán zisku (nepřekročil plánovanou ztrátu), se dosažený hospodářský výsledek upravuje o částky, které vyplynuly z takových změn cen, tarifů a mezd, s nimiž nebylo v plánu počítáno.

(⁵) Čtvrtletní podíly se poskytují na vrub celoročního podílu. Nesplní-li podnik podmínky pro poskytnutí celoročního podílu, přijaté čtvrtletní podíly nevrací.

(⁶) U sdružení jsou ukazatelé rozhodnými pro poskytnutí podílu příslušní ukazatelé za celou výrobně hospodářskou nebo jinou podobnou jednotku.

(⁷) Působnost příslušející podle předcházejících odstavců ministru přísluší, jde-li o podniky řízené národními výbory, radě krajského národního výboru.

§ 5

(¹) Podnik, v němž je zavedena obecná úprava finančního hospodaření, obdrží ročně pro fond podíl ve výši 0,8 % svého úhrnného mzdového fondu plánovaného na příslušný rok; totéž platí o podniku, v němž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření i normativy osobní hmotné zainteresovanosti (prémiový fond). Podnik, v němž je

zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření bez normativů osobní hmotné zainteresovanosti (bez prémiového fondu), obdrží ročně podíl ve výši 1,2 % uvedeného mzdového fondu. Procentní sazba celoročního podílu fondu může být podniku (at s obecnou nebo zvláštní úpravou finančního hospodaření) zvýšena o 0,2 %, jestliže v období vypracování návrhu ročního plánu přijme v ročním plánu odbytu — nebo neplánuje-li odbyt, v plánu výkonů — úkol vyšší, než mu byl stanoven nadřazeným orgánem, nebolepší jiný rozhodující ukazatel stanovený ministrem v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu. Zvýšenou procentní sazbu stanoví ministr spolu s ústředním výborem příslušného odborového svazu.

(²) Podmínkou pro poskytnutí podílu je, že podnik v příslušném roce splnil plán odbytu, plán zisku a ostatní roční ukazatele, které předem stanoví ministr. Jako ukazatele stanoví ministr především kvalitativní ukazatele, a to podle místních poměrů a potřeb.

(³) Místo splnění plánu odbytu se vyžaduje splnění plánu výkonů u těch podniků, které neplánují odbyt.

Místo splnění plánu zisku se vyžaduje

- a) u podniků, které mají pro tvorbu prémiového fondu stanoveny jiné ukazatele, jejich splnění,
- b) u podniků, v nichž je zaveden jiný způsob zainteresování než podílem z přírůstku zisku nebo ze zisku, splnění stanovených ukazatelů,
- c) u podniku s plánovanou ztrátou splnění podmínky, že podnik relativně nepřekročí plánovanou ztrátu.

(⁴) Splnění plánovaného celoročního zisku nebo nepřekročení plánované celoroční ztráty se posuzuje podle zisku (ztráty) upraveného na základě komplexního rozboru činnosti podniku; komplexní rozboru upravují zvláštní předpisy.

(⁵) Na vrub celoročního podílu se zúčtují vyplacené čtvrtletní podíly, a to i mimořádné (§ 6).

(⁶) U sdružení jsou ukazatelé rozhodnými pro poskytnutí podílu příslušní ukazatelé za celou výrobně hospodářskou nebo jinou podobnou jednotku.

(⁷) Působnost příslušející podle předcházejících odstavců ministru přísluší, jde-li o podniky řízené národními výbory, radě krajského národního výboru. V případech uvedených v odstavci 1 poslední věta rozhodne rada krajského národního výboru spolu s krajskou odborovou radou po vyjádření krajského výboru příslušného odborového svazu; v případě uvedeném v odstavci 1 věta třetí rozhodne v dohodě s krajskou odborovou radou.

§ 6

(¹) Podniku, který ze závažných důvodů nesplní podmínky stanovené pro poskytnutí čtvrtletního

* Vyhláška ministra financí č. 123/1960 Sb., o finančních zdrojích některých hospodářských organizací státního socialistického sektoru a o úhradě jejich ztrát; vyhláška ministra financí č. 152/1960 Sb., o finančních zdrojích hospodářských organizací řízených národními výbory a o úhradě jejich ztrát.

** § 11 vyhlášky ministra financí č. 123/1960 Sb., popř. § 11 vyhlášky ministra financí č. 152/1960 Sb.

nebo celoročního podílu, může ministr v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu poskytnout mimořádný podíl; mimořádný podíl nesmí být vyšší než příslušný podíl, který by podnik obdržel, kdyby podmínky splnil. Celoroční mimořádný podíl se poskytuje podle výsledku ročního komplexního rozboru činnosti podniku. Při rozhodování o poskytnutí čtvrtletního nebo celoročního mimořádného podílu se přihlíží též ke stavu úrazovosti v podniku. K úhradě mimořádných podílů se použije prostředků centralizovaných u nadřízených orgánů a výjimečně i prostředků určených k tomu účelu ministerstvem financí.

(²) O poskytnutí mimořádných podílů podnikům řízeným národními výbory rozhoduje rada krajského národního výboru v dohodě s krajskou odborovou radou a po vyjádření krajského výboru příslušného odborového svazu.

§ 7

(¹) Ministr je oprávněn v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu zvýšit podniku celoroční podíl až o 20 %, jestliže podnik při plnění úkolů úspěšně rozvíjel novou techniku, zabezpečoval vysokou efektivnost investic, tvořivě rozvíjel účast pracujících na řešení všech problémů podniku, neustále zvyšoval úroveň socialistického soutěžení a uplatňoval jeho nové formy, správně uplatňoval dlouhodobé normativy, zabezpečoval zkrácení pracovní doby maximální mobilizací vlastních zdrojů, soustavně zlepšoval bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci nebo jinak přispěl k lepšímu plnění svých úkolů a povinností ke společnosti a státu. K úhradě částky, o kterou se podíl zvýší, použije se prostředků centralizovaných u nadřízených orgánů.

(²) Ministr je oprávněn v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu zkrátit celoroční podíl až o 20 % podniku, který sice stanovené ukazatele splnil, avšak nezabezpečoval rovnoměrné plnění plánu, narušoval dodavatelsko-odběratelské vztahy, nedodržel plánovaný sortiment, dosahoval přitom zisku ekonomicky nesprávným způsobem, nezajišťoval bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci nebo jinak nedostatečně zabezpečoval své úkoly a řádné plnění svých povinností ke společnosti a státu.

(³) Ustanovení předcházejících odstavců se vztahují i na podniky řízené národními výbory; zvýšit nebo zkrátit celoroční podíl je však oprávněna rada krajského národního výboru v dohodě s krajskou odborovou radou a po vyjádření krajského výboru příslušného odborového svazu.

Používání prostředků podnikových fondů pracujících

§ 8

(¹) V podnicích, v nichž je zavedena obecná úprava finančního hospodaření, jakož i v podni-

cích, v nichž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření i normativy osobní hmotné zainteresovanosti (prémiový fond), se prostředků fondů používá:

- a) ke kulturním, sociálním, zdravotním a tělovýchovným účelům, a to zejména na investice a jiné předměty trvalé hodnoty a k poskytování příspěvků na podnikovou bytovou výstavbu;
- b) k poskytování půjček (bezúročných nebo úročitelných) zaměstnancům podniku na složení členských podílů stavebnímu bytovému družstvu* a na výstavbu bytů a rodinných domků, jakož i k poskytování půjček na nákup rodinných domků v pohraničních oblastech od organizací státního socialistického sektoru;
- c) k poskytování příspěvků na družstevní bytovou výstavbu;
- d) k poskytování stipendií zaměstnancům podniku;
- e) na úhradu lázeňských a rekreačních poukazů pro zaměstnance podniku, přidělovaných za zvláštní zásluhy;
- f) ke kolektivnímu i individuálnímu odměňování pracovníků podniku nepeněžními odměnami za vynikající pracovní výkony, zejména v socialistické soutěži, v zlepšovatelském hnutí, za tvůrčí účast při řízení podniku a při řešení všech problémů výroby, produktivity práce, rozvoje nové techniky a hospodárnosti, za správné uplatňování dlouhodobých normativů, za vytváření podmínek pro zkrácení pracovní doby maximální mobilizací vlastních zdrojů, popř. z důvodů stanovených prováděcími předpisy, a to nejvýše celkem 10 % prostředků fondu.

(²) Ustanovení odstavce 1 platí i pro podniky, v nichž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření bez normativů osobní hmotné zainteresovanosti (bez prémiového fondu). V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) může být v těchto podnicích použito prostředků fondu k výplatě peněžních odměn; k výplatě peněžních odměn smí být použito celkem nejvýše 30 % prostředků fondu.

§ 9

(¹) Prostředků fondu má být používáno především na pořízení trvalých hodnot.

(²) Výdaje na vrub fondu smějí být uskutečňovány jen do výše prostředků, které jsou skutečně již ve fondu.

(³) Prostředků fondu se používá podle ročního rozpočtu sestaveného v rámci pětiletého rozpočtu. Návrh rozpočtů sestavuje příslušný orgán Revolučního odborového hnutí ve spolupráci s vedením podniku. Rozpočet schvaluje konference delegátů podniku svolaná příslušným odborovým orgánem nebo členská schůze základní organizace Revolučního odborového hnutí. Rozpočty jsou nedílnou sou-

*) Zákon č. 27/1959 Sb., o družstevní bytové výstavbě.

části kolektivních smluv zaměstnanců podniku s jeho vedením.

(¹) Vedoucí podniku odpovídá za uskutečnění úkolů vyplývajících pro vedení podniku z rozpočtu fondu obsaženého v kolektivní smlouvě a za řádnou účetní agendu související s hospodařením s prostředky fondu.

(²) Na některé rozpočtované výdaje fondu, které mají trvalou povahu, může podnik poskytnout zálohu. Záloha se poskytuje na vrub příštích podílů.

(³) Částky získané z převodu nebo zcizení majetku podniku opatřeného z prostředků fondu plynou do tohoto fondu.

(⁴) Nepoužité prostředky fondu koncem roku nepropadají a převádějí se do příštího roku.

§ 10

(¹) Ředitel podniku v dohodě s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí může předem stanovit, jakou částku (čtvrtletní, celoroční) dostanou z fondu jednotlivé závody, spíná-li ukazatele, které jim ředitel podniku v dohodě s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí předem určí. Přitom je nutno zvolit takové ukazatele, které zabezpečují dobrou práci celého podniku a které závod může ovlivnit. Takovými ukazateli může být ukazatel výroby a snižování nákladů, sortiment, kvalita, snížení úrazovosti a jiné ukazatele.

(²) Spíná-li závod stanovené ukazatele, obdrží z fondu určenou částku (odstavec 1). Pokud prostředky fondu nestačí k výplatě této částky, doplní ji nadřízený orgán z centralizovaných prostředků. Po získání prostředků do fondu je podnik povinen vrátit částku, kterou obdržel od nadřízeného orgánu. Ve zcela výjimečných, ekonomicky odůvodněných případech může nadřízený orgán po vyjádření příslušného orgánu Revolučního odborového hnutí tuto povinnost podniku zcela nebo zčásti prominout.

(³) Podrobnosti upraví prováděcí předpisy (§ 14).

§ 11

Kontrola financování a hospodaření podnikových fondů pracujících

Hospodaření s prostředky fondu a jejich používání kontroluje členská schůze základní organizace Revolučního odborového hnutí a příslušné orgány Revolučního odborového hnutí. Předpisy o kontrole financování a hospodaření podniků vztahují se i na jejich fondy.

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 12

(¹) Podniky obdrží podíly za rok 1960 podle dosavadních předpisů platných pro ně dne 31. prosince 1960.

(²) Podnik, v němž dne 31. prosince 1960 je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření, převede na svůj investiční účet z fondu prostředky určené k účelům uvedeným v § 9 odstavec 1 písm. a) vyhlášky č. 65/1957 Ú. l. a 30 % z doplatku podílu za rok 1960; podnik může z tohoto doplatku převést na svůj investiční účet i vyšší částky.

(³) Zavede-li se v podniku po dni 31. prosince 1960 obecná úprava finančního hospodaření, převede podnik do svého prémiového fondu 30 % prostředků, které jsou ve fondu ke dni, kdy tato úprava byla v podniku zavedena; mimoto převede podnik do svého prémiového fondu 30 % z podílů, které obdržel po tomto dni za předcházející období podle sazby stanovené touto vyhláškou pro podniky, v nichž je zavedena zvláštní úprava finančního hospodaření.

(⁴) Počínajíc dnem 1. ledna 1961 používá podnik prostředků fondu, nejde-li o případy uvedené v odstavci 2 a 3, k účelům stanoveným v § 3.

§ 13

Vláda nebo orgán jí k tomu zmocněný může ze závažných důvodů povolit výjimky a odchylky z této vyhlášky, popř. stanovit pro některá odvětví odchylnou úpravu.

§ 14

K provedení této vyhlášky vydají podrobnější předpisy příslušní ministři v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu a s ministrem financí. Pro podniky místního hospodářství vydá takový předpis ministr financí v dohodě s ústředním výborem příslušného odborového svazu a po projednání s radami krajských národních výborů.

§ 15

Zrušují se vládní vyhláška č. 65/1957 Ú. l., o podnikových fondech pracujících, vládní vyhláška č. 86/1958 Ú. l., o úpravě podnikových fondů pracujících, vládní vyhláška č. 98/1959 Ú. l., o další úpravě podnikových fondů pracujících, a všechny předpisy vydané k jejich provedení.

§ 16

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1961.

Široký v. r.